

DEBRECENI SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS SZAKKOLLÉGIUM

VII. FIDES ET RATIO – HIT ÉS ÉRTELEM MULTIDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA

ABSZTRAKT- ÉS PROGRAMFÜZET

DEBRECEN

2026

SZERKESZTETTE:

**MÁRTA LÁSZLÓ
KOVÁCS KRISTÓF ÁKOS**

**”AKIK IGAZSÁGRA TANÍTOTTAK SOKAKAT, TÜNDÖKÖLNEK
ÖRÖKKÖN-ÖRÖKKÉ, MIKÉNT A CSILLAGOK.” (DÁN 12,3)**

ISBN 978-615-02-6644-2

KIADÓ: DEBRECENI SZENT LÁSZLÓ KATOLIKUS SZAKKOLLÉGIUM

VII. FIDES ET RATIO – HIT ÉS ÉRTELEM MULTIDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA PROGRAMJA

09:00 – 10:00 – REGISZTRÁCIÓ

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

10:00 – 10:10 MEGNYITÓ

**10:10 – 10:45 DR. KÉSMÁRKY-KODAK ANDRÁS – ÉLETKÉPEK A KATASZTRÓFÁK UTÁN -
EGY MAGYAR ORVOS SZEMÉVEL A PUSZTÍTÁSOK HELYSZÍNÉN (HOGYAN
KEZDŐDÖTT A DEBRECENI EGYETEM KARITATÍV SZERVEZETÉNEK
TÖRTÉNETE)**

**10:45 – 11:20 DR. NÉMETH ÁRON – SZMÁJLI-KULTÚRA ÉS A BIBLIA. ÉRZELMEK AZ
ÓSZÖVETSÉGBEN**

11:20 – 11:55 DR. PAPP FERENC – HIT - PLACEBO

11:55 – 12:40 EBÉDSZÜNET

HALLGATÓI ELŐADÁSOK

HUMÁN SZEKCIÓ – NAPPALI

SZEKCIÓ ELNÖK: DR. SIPOS FERENC

**12:40 – 12:55 VINCZE KATA – A FEMICÍDIUM OSZTÁLYZÁSA ÉS
SZABÁLYOZÁSA AZ EURÓPAI UNIÓBAN**

**12:55 – 13:10 TELEPÓCZKI LILI – NŐI HŐSIESSÉG ÉS ERÉNY: MODERATA
FONTE HŐSKÖLTEMÉNYE**

**13:10 – 13:25 RÉTHY-FERCSIK OLNA – AZ „ALORS” SZÓ HASZNÁLATA ÉS
ÉRTÉKEI FRANCIA ÉS MAGYAR KIADÁSÚ
NYELVKÖNYVEKBEN: PÁRBESZÉDEK ÖSSZEHAONLÍTÓ
ELEMZÉSE**

**13:25 – 13:40 ANTALFY GERGŐ – BAGOLTS SÁMUEL PEREGRINÁCIÓS
ÚTINAPLÓJA (1738)**

**13:40 – 13:55 SZÁNTÓ LUCA – A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA ÉS
KORLÁTAI: A GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK**

13:55 – 14:10 BÁN LEVENTE – BŰNCSELEKMÉNY VAGY BETEGSÉG?

14:10 – 14:30 KÁVÉSZÜNET

**14:30 – 14:45 TELEPÓCZKI RÓZA – RÉGI ÉS MODERN NŐI FILMSZEREPLŐK
ÁBRÁZOLÁSMÓDJÁNAK TÁRSADALMI MEGÍTÉLÉSE**

- 14:45 – 15:00** NAGYNÉ ÁDÁMSZKI TÍMEA – NYELVTANULÁS VAGY NYELVELSAJÁTÍTÁS A 3-6 ÉVES GYERMEKEK ÉLETÉBEN?
- 15:00 – 15:15** KULCSÁR HANNA – SZABÁLYOZÁSI ASSZIMETRIÁK A KÖTELEZŐ KIVITELEZŐI FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS RENDSZERÉBEN
- 15:15 – 15:30** VITÉZ ANNA VERONIKA - KISKORÚAK SÉRELMÉRE AZ ONLINE TÉRBEN ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK
- 15:30 – 15:45** BOTOS IZABELLA – A TANÍTSUNK MAGYARORSZÁGÉRT PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ MENTOROK ÉS MENTORÁLTAK KVANTITATÍV ÉS KVALITATÍV VIZSGÁLATA
- 15:45 – 16:00** NAGY ZSÓFIA – SZENVEDÉS ÉS AZ EMBER VÁLSÁGA: EGYÜTTÉRZÉS ÉS NEMI SZEREPEK THOMAS HARDY LIDÉRCFÉNY CÍMŰ MŰVÉBEN
- 16:00 – 16:15** GÁL KINCŐ KLÁRA – VERSENYJOGI SZEMPONTOK A MUNKAERŐPIAC MŰKÖDÉSÉBEN
- 16:15 – 16:30** BÉGÁNY RENÁTA – A FELGYORSULT BESZÉDŰ EMBEREK BEILLESZKEDÉSÉNEK ÉS BEFOGADÁSÁNAK VIZSGÁLATA CSALÁDI, ISKOLAI ÉS/VAGY MUNKAHELYI KÖRNYEZETBEN

REÁL SZEKCIÓ – ELŐADÓ

SZEKCIÓ ELNÖK: DR. KOVALECZ GABRIELLA

-
- 12:40 – 12:55** NICK DÓRA – CÉLZOTT HORMONADAGOLÁS VAGINÁLIS FILMEK ALKALMAZÁSÁVAL
- 12:55 – 13:10** BRUTÓCZKI TÜNDE GABRIELLA – SZOCIODEMOGRÁFIAI EGYENLŐTLENSÉGEK A STROKE GLOBÁLIS TERHEINEK TRENDJEIBEN (1990–2023)
- 13:10 – 13:25** HEGEDŰS KATA – MOZGÁSOS JÁTÉKOK ALKALMAZÁSÁNAK VIZSGÁLATA A TESTNEVELÉSÓRA SZERKEZETI EGYSÉGEIBEN
- 13:25 – 13:40** PETRÓCZY VIKTÓRIA – AZ EMLŐDAGANATOK ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON KÉT ÉVTIZED TÜKRÉBEN
- 13:40 – 13:55** VÁRADI DÓRA ZSÓFIA - NE CSAK A KOCKÁZATOKRÓL ÉS A MELLÉKHATÁSOKRÓL BESZÉLJÜNK!
- 13:55 – 14:10** GÖRBE TAMÁS - VAGINÁLIS APPLIKÁTOR PROTOTÍPUS FEJLESZTÉSE 3D NYOMTATÁSSAL ÉS MODELL FILM FORMULÁLÁSA, VIZSGÁLATA
- 14:10 – 14:30** KÁVÉSZÜNET

- 14:30 – 14:45**   **BARTA BOGLÁRKA – A HASNYÁLMIRIGY DAGANAT
INCIDENCIÁJÁNAK TRENDJE 2019 ÉS 2022 KÖZÖTT**
- 14:45 – 15:00**   **POLÓNYI BOGLÁRKA – ÚJONNAN SZINTETIZÁLT CBD/CBG
SZÁRMAZÉKOK ANTIOXIDÁNS ÉS GYULLADÁSCSÖKKENTŐ
HATÁSA**
- 15:00 – 15:15**   **GEISZ ANDOR ATTILA – TURIZMUSFEJLESZTÉS
PERSPEKTÍVÁINAK VIZSGÁLATA DOMBÓVÁRON ÉS
NÁDUDVARON**
- 15:15 – 15:30**   **KARAP BÁLINT – KORSZERŰ TECHNOLÓGIAI PARADIGMÁK A
TESTNEVELÉSBEN: AZ MI-ALAPÚ OKTATÁS LEHETŐSÉGEI ÉS
KORLÁTAI**
- 15:30 – 15:45**   **HORVÁTH TAMÁS – A HOLISZTIKUS EDZÉSPROGRAM HATÁSA
KÜLÖNBÖZŐTELJESÍTMÉNYMUTATÓKRA
UTÁNPÓTLÁSKORÚ SPORTOLÓKNÁL**
- 15:45 – 16:00**   **NAGY LILLA ZSÓFIA – ÖSSZEFÜGGÉSEK A TESTTÖMEGINDEX ÉS
A HÚSFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK KÖZÖTT: TÖBBVÁLTOZÓS
VIZSGÁLAT A 2019-ES ELEF ADATOK FELHASZNÁLÁSÁVAL**
- 16:00 – 16:15**   **JUHÁSZ ESZTER – HELYI ÉLELMISZEREK SZAKIRODALMI
ÁTTEKINTÉSE**
- 16:35 –**   **KONFERENCIA LEZÁRÁSA, EREDMÉNYHIRDETÉS**

BAGOLTS SÁMUEL PEREGRINÁCIÓS ÚTINAPLÓJA (1738)

Antalfy Gergő

Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelem Intézet

gergo@antalfy.net

A 18. században Hollandia az Erdélyből kiinduló peregrináció egyik legkiemelkedőbb célpontja volt. A korábban jelentős Dél-Német egyetemek mellet (Pl. Wittenberg, Heidelberg) megjelennek a polgárosodásban élenjáró protestáns egyetemek Németalföldön. A külföldi egyetemjárást főleg a beiratkozási jegyzőkönyvek révén kutatják, viszont ezen munkák nem lehetnek teljesek, útinaplók és más személyes dokumentumok vizsgálata nélkül. Kutatásomban Bagolts Sámuel 1738-ban írt peregrinációs naplóját kutatom. Bagolts kéziratában a Máramarossziget és a franekeri egyetem közötti utazását írja le. A kutatás fő újdonság értékét az adja, hogy a napló tartalmával ez idáig, Bozzay Réka korábbi hivatkozásait leszámítva, nem foglalkozott behatóan a hazai történetírás. A szöveg alapján megállapítható, hogy Bagolts írásának indíttatása pedagógiai célzatú volt. A szerző nem csupán saját élményeit rögzítette, hanem a jövőbeli peregrinusok számára szolgáltatott hasznos, gyakorlati tanácsokat: útmutatást nyújtott a szálláskereséshez, a helyi kapcsolatépítéshez, a vámosokkal való kommunikációhoz és a hivatalos nyomtatványok kitöltéséhez. Továbbá Bagolts útinaplójában beszámol utazásáról, s annak költségeiről. Mindezzel hasznos, s világos áttekintést ad a peregrinusoknak a kiadásokról többek között. Kutatásomban összevetem Bagolts naplóját más kortárs peregrinus diákok, mint Pataki Sámuel és Cseh-Szombathy Sámuel hasonló jellegű útleírásaival. Ezekben a forrásokban is megjelennek hasonló jellegű elemek, amelyek a későbbi utazóknak nyújtanak segítséget. A továbbiakban az összehasonlítás segíthet majd választ adni, arra a kérdésre is, hogy mennyire volt tipikus Bagolts útvonala. A kutatás célja, hogy feltárja az utazási információk megosztásának kora újkori hagyományait, és mindezzel árnyaltabb képet alkosson a hollandiai peregrinációtörténet mindennapi, gyakorlati aspektusairól.

Kulcsszavak: peregrináció, útinapló, Bagolts Sámuel, művelődéstörténet

BŰNCSELEKMÉNY VAGY BETEGSÉG?

Bán Levente

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék

banlevi19@gmail.com

A magyar büntető anyagi jogban bekövetkezett változások nagymértékben érintették az egészséget veszélyeztető büntetőjogi tényállásokat is. Az ezekkel egyidőben megjelent indokolások és politikai nyilatkozatok pedig azt jelzik, hogy a magyar drogpolitika töretlenül bízik a represszív eszközökben. Előadásom során az e tendenciák mögött meghúzódó kriminálpolitikai megfontolásokkal és célokkal szeretnék foglalkozni, elsősorban a téma kriminológiai és szociológiai vektorait vizsgálva. Különösen a kábítószer fogyasztásával és a kereskedelemével összefüggő állami beavatkozásra, magatartásokra fókuszálva, kiemelt figyelmet szentelve az elkövetők személyiségének, környezetének, társadalmi helyzetüknek.

Igyekszem feltárni a meglévő okozati összefüggéseket, külön figyelmet szentelve a relativizálódó államhatároknak. Elgondolkodom a prevenció előtérbe helyezésén a szigorú szabályozás helyet, s annak megfelelő módozatain.

Kulcsszavak: kábítószer-szabályozás, DELTA-program, zéró tolerancia, prevenció

A HASNYÁLMIRIGY DAGANAT INCIDENCIÁJÁNAK TRENDJE 2019 ÉS 2022 KÖZÖTT

Barta Boglárka

Debreceni Egyetem, Egészségtudományi Tanszék
bartaboglarka58@gmail.com

A Covid-19 pandémia jelentős hatással volt az egészségügyi ellátó rendszer működésére, beleértve a daganatos betegségek diagnosztizálását. A hasnyálmirigy daganat Magyarországon igen magas mortalitással rendelkezik, ezért különösen fontos az incidencia alakulásának vizsgálata. A kutatás célja a Covid-19 pandémia hatásának elemzése volt a hasnyálmirigydaganat incidenciájára 2019 és 2022 között. Az elemzést a Központi Statisztikai Hivatal és Nemzeti Rákregiszter adatainak felhasználásával végeztük. Az eredmények megmutatják melyik korcsoportban fordul elő a megbetegedés a leggyakrabban, továbbá a nemek szerinti, illetve a földrajzi eloszlást is. Eredményeink arra utalnak, hogy a Covid-19 járvány hatással volt a hasnyálmirigydaganat diagnosztizálására.

Kulcsszavak: hasnyálmirigydaganat, Covid-19, incidencia, Magyarország, Euro-régió

A FELGYORSULT BESZÉDŰ EMBEREK BEILLESZKEDÉSÉNEK ÉS BEFOGADÁSÁNAK VIZSGÁLATA CSALÁDI, ISKOLAI ÉS/VAGY MUNKAHELYI KÖRNYEZETBEN

Bégány Renáta¹, Dr. Szabó Ágnes²

¹ Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógynevelési Kar, Gyógynevelési Intézet
beganyrenata@gmail.com

² Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógynevelési Kar, Gyógynevelési Intézet
szabo.agnes@ped.unideb.hu

A beszéd bonyolult folyamat, melynek komplex fonetikai elemzésére szegmentális és szupraszegmentális szinten is szükség van. A szegmentális hangszerkezet elemei a beszédhangok, a hangkapcsolatok, a hangsorok, míg a szupraszegmentális hangszerkezeté a beszéddallam, a hangsúly, a beszédszünet, a beszédritmus, a hangerő, a hangszínezet és a (beszéd)tempó (Gósy 2004). E két szint szétválasztása különböző megközelítésből és módszerekkel lehetséges. A sikeres kommunikáció alapfeltétele a beszélő és a hallgató személy közötti beszédprodukciónak és a beszédpercepciónak összehangoltsága. A beszélő személy produkciójában az egyik legfontosabb fonetikai tényező a beszédtempó, melyben a megelőző évtizedekhez képest gyorsulási tendencia volt megfigyelhető már 2006-ban is (Bóna, 2007).

Kutatásomban arra keresem a választ, hogy két évtized elteltével hogyan változott a normál beszédtempó és a felgyorsult beszédtempó a 2006-ban mért értékekhez képest. A felgyorsult beszédtempó kutatásával több hazai és külföldi szakirodalom foglalkozik, de tudomásom szerint egyik vizsgálatban sem került összehasonlításra húsz év elteltével a normál és a felgyorsult beszédtempó az alábbi megközelítésekben: Logopédus hallgatókkal és felgyorsult beszédtempójú személyekkel egy megadott szöveg felolvasását, majd egy-egy rövid spontán beszédet rögzíttek, elemztek. Külön kérdőív alapján interjúkat készítettek a felgyorsult beszédtempójú személyekkel és családtagjaikkal, barátaikkal, iskolatársaikkal/munkatársaikkal vagy tanáraikkal.

A kutatás hipotézisei: Két évtized alatt a normál beszédtempó és a felgyorsult beszédtempó tovább gyorsult. A felgyorsult beszédtempójú személyek nincsenek tudatában a gyors beszédtempójuknak, emiatt nem érzékelik, hogy kommunikációjuk közvetlen környezetükre, ezáltal szociális kapcsolataikra negatív hatást gyakorol.

A hanganyagok összehasonlító elemzését a Praat akusztikai-fonetikai digitális jelfeldolgozó szoftverrel végzem. A beszéd sebességének meghatározására a beszédhang/másodperc mértékegységet alkalmazom, ami azt mutatja meg, hogy a beszélő másodpercenként hány beszédhangot képes artikulálni.

A kutatási eredmények alapján képet kapunk arról, milyen mértékben változott a beszédtempó az elmúlt 20 évben, továbbá arról, hogy a felgyorsult beszédtempó, mint kommunikációs zavar milyen hátrányos következményekkel jár azon személyek számára, akik beszélőként vagy hallgatóként részesei.

Kulcsszavak: felgyorsult beszédtempó, kommunikáció, beszéd sebessége, Praat

A TANÍTSUNK MAGYARORSZÁGÉRT PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ MENTOROK ÉS MENTORÁLTAK KVANTITATÍV ÉS KVALITATÍV VIZSGÁLATA

Botos Izabella

Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógynevelési Kar,
Társadalomtudományi Tanszék
iza0815011@gmail.com

A szakirodalom a Tanítsunk Magyarorszáért programban részt vevő egyetemi hallgatókat vizsgálja, akik mentorként Debrecen környéki, hátrányos helyzetű települések általános iskoláiban segítik, támogatják a hetedik és nyolcadik osztályos tanulókat. A mentorokon keresztül a szakdolgozat azt is vizsgáltam meg, hogy a programban résztvevő, többnyire hátrányos helyzetű és/vagy roma származású tanulók milyen szociokulturális jellemzőkkel írhatóak le, illetve milyen tanulás nehézségekkel és problémákkal küszködnek. Azt néztem meg a szakdolgozatomban, hogy mennyire jellemző az, hogy a mentorok valamilyen hátrányt szenvedtek az iskolás éveikben, illetve hogy ez befolyásolta-e őket abban, hogy mentoráljanak. Rávilágítottam arra is, hogy mennyire fontos a mentor-mentorált kapcsolat, és hogy tudnak-e érdemi segítséget nyújtani a mentoráltaknak. Megvizsgáltam azt is, hogy melyik karról vannak a legtöbben, illetve ennek az okát és hogy mégis hogyan tudnak segíteni a mentoráltaknak. Kitértem arra is, hogy a Debreceni Egyetemen belül melyik iskolák azok, akik részt vesznek a programban. Illetve amelyet még fontosnak tartottam megvizsgálni, hogyan alakulnak az igazolatlan hiányzások és hogy ezeket hogyan próbálják megoldani. Nem utolsó sorban amit fontosnak tartottam még az volt, hogy megtudjam, mi volt a mentorok sikerélménye, illetve a nehézségeik a programban.

Kulcsszavak: mentorálás, hátrányos helyzet, interszekcionalitás

SZOCIODEMOGRÁFIAI EGYENLŐTLENSÉGEK A STROKE GLOBÁLIS TERHEINEK TRENDJEIBEN (1990–2023)

Brutóczki Tünde Gabriella

Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar, Epidemiológiai Tanszék
tucsi876@gmail.com

A stroke az egyik legjelentősebb globális népegészségügyi kihívás, amely világszerte a morbiditás és mortalitás súlyos terhét jelenti. A Global Burden of Disease adatai szerint a nem fertőző betegségek (NCD-k) között a stroke második halálok, és az egyik fő oka a rokkantsággal korrigált életévek (DALY) elvesztésének. A kutatás célja a stroke életkorra standardizált incidenciá-, halálozási és

DALY-mutatóinak időbeli trendjeit, valamint azok társadalmi-gazdasági fejlettséggel (SDI) való összefüggéseit feltárni 1990 és 2023 között. A kutatás a Global Burden of Disease (GBD) 2023 adatbázis adatain alapult, és 204 ország stroke-hoz kapcsolódó mutatóit vizsgálta. Elemeztük az incidencia-, halálozási és DALY-értékeket, valamint azok időbeli eloszlását. A statisztikai módszerek közé tartozott a lineáris regresszió, Kruskal-Wallis-teszt, valamint a Dunn-féle post hoc teszt.

Az elemzéseket STATA programban végeztük és a szignifikanciaszintet $p < 0,05$ határoztuk meg.

A legalacsonyabb SDI-kategóriához tartozó országok mutatták a legmagasabb incidencia-, halálozási és DALY-értékeket, míg a legmagasabb SDI-kategóriába tartozó országokban voltak a legalacsonyabbak az értékek. A Kruskal-Wallis-teszt az incidencia, a halálozási és a DALY-mutatók tekintetében szignifikáns különbséget mutatott az öt SDI-csoport között ($p = 0,0001$). A Dunn-féle teszt megerősítette, hogy minden SDI-kategória szignifikánsan különbözik egymástól mindhárom vizsgált paraméter esetében ($p < 0,001$).

Az eredmények megerősítik, hogy a stroke globális terhe szoros és fordított összefüggést mutat a társadalmi-gazdasági fejlettséggel, a legmagasabb terhet az alacsony SDI-vel rendelkező régiók viselik. Ez megköveteli a tudatosság növelését, a hatékonyabb megelőzési programok bevezetését, a korai felismerés fejlesztését, valamint az elérhető ellátás javítását az érintett, alacsony SDI-kategóriába tartozó populációk körében.

Kulcsszavak: stroke, globális betegségterhelés, egyenlőtlenségek, szociodemográfia

VERSENYJOGI SZEMPONTOK A MUNKAERŐPIAC MŰKÖDÉSÉBEN

Gál Kincső Klára

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Környezetjogi és Munkajogi Tanszék
kincs.gal.22@gmail.com

Az elmúlt években a versenyhatóságok egyre nagyobb figyelmet fordítanak a munkaerőpiacok versenyjogi vizsgálatára, amely jelentős változást mutat a korábbi gyakorlathoz képest. A változás különösen figyelemre méltó, mivel a normatív háttér érdemben nem módosult, csupán a vizsgálat tárgyát képező piac bővült. Míg a klasszikus versenyjogi elemzések elsősorban a termék- és szolgáltatáspiaccokra koncentráltak, addig újabban a munkaerőpiac is a versenyjogi vizsgáldás középpontjába került. A munkaerőpiac sajátos működési logikája indokoltá teszi annak önálló, külön szempontú elemzését.

Jelen előadás célja annak feltárása, hogy a hagyományos versenyjogi keretrendszer milyen módon alkalmazható a munkaerőpiac strukturális sajátosságaira, valamint milyen elméleti kérdések merülnek fel e terület versenyjogi értelmezése során. Az előadás a versenyjogi dogmatikai keretek és a munkaerőpiac gazdasági sajátosságainak összekapcsolására törekszik, különös tekintettel arra, hogy a munkáltatók, mint gazdasági tevékenységet végző vállalkozások a versenyjogi szabályok hatálya alá tartoznak. E megközelítés lehetővé teszi annak vizsgálatát, hogy a klasszikus versenyjogi konstrukciók miként alkalmazhatók a munkaerőpiacra, és milyen eltérések indokolhatják a speciális értelmezést.

Az előadás elsősorban elméleti megalapozást kíván nyújtani a kutatás későbbi szakaszaihoz, amelyek három megállapodástípus – a *no-poach*, a *wage-fixing* és a *non-solicitation* megállapodások – részletes elemzésére irányulnak. Ennek megfelelően az előadás nem törekszik empirikus hatáselemzésre vagy konkrét esetek bemutatására, hanem arra keresi a választ, hogy a versenyjogi gondolkodás miként illeszthető a munkaerőpiac komplex, gazdasági és munkajogi szempontokat egyaránt magában foglaló struktúrájához.
Kulcsszavak: versenyjog, munkaerőpiac, no-poach, wage-fixing

TURIZMUSFEJLESZTÉS PERSPEKTÍVÁINAK VIZSGÁLATA DOMBÓVÁRON ÉS NÁDUDVARON

Geisz Andor Attila

Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar,
Tájvédelmi és Környezetföldrajzi Tanszék
andor.geisz03@gmail.com

Az újturizmus vagy látogatógazdaság ma a turisztikai ágazat egyik meghatározó szemlélete. Napjainkban a turizmusfejlesztés fő célja a látogató élményszerzése, melyhez a helyi autentikus vonzerők nélkülözhetetlenek. Kutatásom fókuszában két hazai település turisztikai lehetőségeinek vizsgálata áll, melynek során törekszem a helyi adottságok teljeskörű feltérképezésére. Bár a két település eltérő adottságokkal és értékekkel rendelkezik, azonban ezek egyaránt hasznosíthatóak a látogatók és a helyiek számára. Az adottságok, attrakciók bemutatásának jelenlegi eszközeit, módszereit is áttekintem. Ennek során kitérek egy interpretációs eszközre, mely felhívja a figyelmet a településen lévő helyi értékekre, azok megőrzésének fontosságára.

Kulcsszavak: látogatógazdaság, interpretáció, adottságok, termékek

VAGINÁLIS APPLIKÁTOR PROTOTÍPUS FEJLESZTÉSE 3D NYOMTATÁSSAL ÉS MODELL FILM FORMULÁLÁSA, VIZSGÁLATA

Görbe Tamás

Debreceni Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Gyógyszertechnológiai Tanszék
gorbetamas02gmail.com

A világ egyik vezető egészségügyi problémája a menopauza. Jellemzően 52 éves kor körül jelentkezik a nőknél és 2030-ra 1,2 milliárdra fog emelkedni a tünetekben érintettek száma. A nők életük akár egyharmadában is szenvedhetnek a kórképtől, melyek közé tartoznak a hőhullámok, hüvelyszárazság, valamint a csökkent libidó, hangulatingadozás és depresszió. A problémát tovább nehezíti, hogy a jelenleg forgalomban lévő hüvelyi termékek csak rendkívül kis százaléka rendelkezik applikátorral, annak ellenére hogy jelentősen növelik a beteg compliancet, továbbá a globális gyógyszercegek fejlesztések kis hányadában fordítanak rá figyelmet.

Kutatásunk első lépéseként egy 33 kérdésből álló felmérést készítettünk, amely a menopauza idején a női hüvelyt érintő kezelésekre fókuszált. Ezt követően elvégeztük az applikátor számítógépes modellezését, majd 3D nyomtató segítségével kinyomtattuk. Textúra analízátorral mértük az applikátor test rugalmasságát. Ezután előzetes kísérleteink alapján egy modell filmet is kifejlesztettünk, melynek szakítószilárdságát textúra analízátorral mértük. A filmet tartalmazó kapszula lezárását indukciós hegesztéssel végeztük el, melyről microCT-s felvételeket készítettünk. Az applikátor alkalmazhatóságához kapcsolódó vizsgálatként lemodelleztük a film kilökődését a kapszulából, illetve a gélesedési folyamatot is nyomon követtük.

A reprezentatív felmérésünkből kiderült, hogy a kitöltők csaknem 95%-a elégedetlen volt az általuk korábban használt hüvelyi applikátorral, és előnyben részesítenének egy újabb gyógyszerforma kipróbálását a régivel szemben. Az applikátor nyomtatása során buborékmentesen, egyenletesen sikerült kinyomtatnunk az előzőleg megtervezett testeket. Az applikátor test rugalmassága ideálisnak bizonyult, a Young-modulus 2 alatt maradt. A modellfilm szakítószilárdsága 50 N volt, mely a hasonló filmek között rendkívül nagynak

számít. Az indukciós hegesztéssel sikeresen lezártuk a filmet tartalmazó kapszulát, ezzel nagymértékben növelve a termék felhasználhatósági idejét. A mikroCT-s felvételek kimutatták, hogy a film törésmentesen, spirális alakban helyezkedik el a kapszulán belül. A film kilökődése sikeres volt, kevés folyadékban gélesedett, majd 5 perc alatt szétesett.

Összefoglalva, sikeresen kifejlesztettünk vevői igények alapján egy szabadalmaztatható applikátort, mely alkalmas hüvelyi filmek bejuttatására, amik alkalmasak akut és hormonális problémák kezelésére is.

Kulcsszavak: menopauza, hüvelyi film, vaginális applikátor, 3D nyomtatás

MOZGÁSOS JÁTÉKOK ALKALMAZÁSÁNAK VIZSGÁLATA A TESTNEVELÉSÓRA SZERKEZETI EGYSÉGEIBEN

Hegedűs Kata¹, Karap Bálint², Biró Melinda³

¹ Debreceni Egyetem, Természettudományi Kar, Sporttudományi Koordinációs Intézet
hegeduskata2005@gmail.com

² Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Sporttudományi Koordinációs Intézet
balint.karap00@gmail.com

³ Debreceni Egyetem, Sporttudományi Koordinációs Intézet
biro.melinda@sport.unideb.hu

A játék a testnevelésóra egyik legfontosabb módszertani eleme, amely komplex módon járul hozzá a tanulók fizikai, kognitív, szociális és érzelmi fejlődéséhez. A játékos feladatok erőteljes motivációs bázist jelentenek, növelik a részvételi kedvet, fejlesztik a motoros képességeket, valamint az együttműködésen keresztül erősítik a szociális kompetenciákat és a szabálykövetést. Számos kutatás hangsúlyozza a gamifikáció belső motivációra, pozitív élettani funkciókra, és az órai elköteleződésre gyakorolt pozitív hatását, ugyanakkor rámutat az életkori sajátosságok jelentőségére is.

Kutatásom célja annak feltárása volt, hogy a pedagógusok milyen mértékben és milyen típusú mozgásos játékokat alkalmaznak a testnevelésóra különböző szerkezeti egységeiben. A kutatásban online kérdőíves módszert alkalmaztam. A vizsgálatban 145 testnevelő tanár vett részt, átlag 9,3 év tanítási tapasztalattal. A minta 45,5% férfi, 54,5%-a nő volt, 49,7%-uk általános iskola felső tagozatában, 12,4%-uk általános iskola alsó tagozatban, 31,7%-uk középiskolában tanít.

A kutatás eredményei alapján elmondható, hogy a pedagógusok a játékokat legnagyobb mértékben a levezető részben, ezt követően a bevezető, míg a legkisebb mértékben a fő szakaszban alkalmazzák. A testnevelésórákon leggyakrabban futó-fogó (91%), labdás (91%) és csapatjátékok (80,7%) jelennek meg. A bevezető részben a futó-fogó játékok domináltak, míg az óra fő és levezető részében a labdás játékok használata volt kiemelkedő.

Összességében megállapítható, hogy a játékalapú oktatás hatékony alternatívát kínál a motiváció fenntartására és a teljesítmény fokozására. A testnevelő tanárok tudatosan beépítik a játékot az óra különböző szakaszaiba a tanulói elköteleződés növelése érdekében. Bár a fő részben még mindig a hagyományosabb oktatási formák dominálnak, a bevezető és levezető szakaszok magas játékintenzitása biztosítja a pozitív érzelmi töltetet és a sportolás iránti tartós motivációt. A kutatás rávilágít, hogy a változatos játéktípusok alkalmazása nem csupán a fizikai képességek fejlesztését szolgálja, hanem elengedhetetlen eszköze a közösségépítésnek és a hatékony, élményalapú tanulási környezet kialakításának.

Kulcsszavak: mozgásos játékok, játékalapú bemelegítés, testnevelés

A HOLISZTIKUS EDZÉSPROGRAM HATÁSA KÜLÖNBÖZŐ TELJESÍTMÉNYMUTATÓKRA UTÁNPÓTLÁSKORÚ SPORTOLÓKNÁL

Horváth Tamás¹, Müller Anetta², Bíró Melinda³

¹ Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Sporttudományi
Koordinációs Intézet

tomi.horvath2003@gmail.com

² Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Sportgazdasági és -menedzsment Intézet
muller.anetta@econ.unideb.hu

³ Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Sporttudományi
Koordinációs Intézet

biro.melinda@sport.unideb.hu

Kutatásunk célja egyéni és kiscsoportos formában tartott holisztikus edzésmódszer alkalmazásával felépített edzések hatékonyságának a vizsgálata. Feltételezzük, hogy ez az edzésmódszer eredményesebb a játékosok fejlődése szempontjából. A vizsgálat során a kísérleti és kontroll csoport teljesítményét követtük nyomon öt különböző gyorsasági és erőpróbán. Mértük a gyorsaságot 5,10,20,30 méteres futással, a dinamikus láberőt helyből távolugrás tesztel, és az irányváltással történő futás gyorsaságát labdás T-tesztel. A mérések lebonyolításához az OXA Starter+ infrakapus időmérő berendezést alkalmaztuk.

A kísérleti csoportban egyéni képzésen résztvevő 11-12 éves fiatal sportolót (n=17) vizsgáltunk, ahol a holisztikus edzésmódszert alkalmaztuk. A kontroll csoportba pedig hasonló életkorú sportolók kerültek (n=18), akik normál edzésprogramon vettek részt. Az értékeléshez a Mixed ANOVA tesztet választottuk, mivel minden résztvevőt két mérésben vizsgáltunk (idő: 1. és 2. mérés), és két csoportunk volt (kontroll vs. kísérleti).

Az 5 m-es futásnál mindkét csoport gyorsult a második mérésre, a kísérleti csoportnál a javulás szignifikáns volt. Hasonló trend figyelhető meg a 10 m-es futásnál: az idő hatása szignifikáns ($F = 11,563$; $p = 0,002$), de az interakció csak közelítette a szignifikanciát ($p = 0,057$). A 20 m-es futásnál az idő hatása mérsékelt, de szignifikáns volt ($p = 0,049$), míg az interakció nem. A 30 m-es futásnál az idő hatása ismét szignifikáns ($p = 0,003$), de a csoportok közötti különbség nem volt szignifikáns.

A T-teszt labdával esetében a kísérleti csoport javulása kiemelkedő volt, mind az idő ($F = 190,305$; $p < 0,001$), mind az idő $\times$ csoport interakció ($F = 57,915$; $p < 0,001$) szignifikáns, ami azt mutatja, hogy a mozgásprogram jelentősen javította a labdakezelési gyorsaságot és irányváltási képességet.

A helyből távolugrás esetén mindkét csoport teljesítménye nőtt, de a csoportok közötti interakció nem volt szignifikáns ($p = 0,746$), ami arra utal, hogy a program inkább az erőrobbanásban mindkét csoportnál hasonlóan javított.

Összességében az adatok alátámasztják, hogy a kísérleti mozgásprogram főként a gyorsasági és labdakezelési képességekre volt hatással, míg a robbanékonyság (helyből távolugrás) mindkét csoportnál hasonló mértékben fejlődött.

Kulcsszavak: edzésmódszer, labdarúgás, utánpótlás, edzéshatékonyság

HELYI ÉLELMISZEREK SZAKIRODALMI ÁTTEKINTÉSE

Juhász Eszter

Affiliáció: Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Marketing és Kereskedelem Intézet
mirtuszcsillag.2@gmail.com

Az utóbbi években a lokális fogyasztás kérdésköre, egyre nagyobb figyelmet kap a szakirodalomban, valamint a gazdasági és marketing gyakorlatokban is. A helyi termékek előnyben részesítése több szempontból is releváns: a rövidebb ellátási láncok, kisebb ökológiai lábnyom révén hozzájárulhatnak a környezeti terhelés csökkentéséhez, valamint erősíthetik a helyi közösségeket és a helyi gazdaságot. A globális ellátási láncok a 21. században egyre nagyobb kockázatot jelentenek a gazdaság számára. Ezt ismerték el az Evergreen katasztrófa kapcsán is. A tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy nemcsak kormányzati szinten, hanem az adott régióban élők számára is előnyösebb, ha helyi termelőktől vásárolják a termékeket. A „Vásárolj hazait!”, „Fogyassz helyit!” kampányszövegek egyre gyakrabban jelennek meg a mindennapi fogyasztói döntésekben. Ez az irányvonal már nem csupán az élelmiszerekre korlátozódik, hanem más iparágakban is erősödik a lokális kínálat iránti kereslet. Jelen előadás célja a helyi élelmiszerek fogalmának és értelmezési kereteinek szakirodalmi áttekintése. A különböző megközelítések eltérően definiálják a „helyi” fogalmát. Egyesek a földrajzi közelséget hangsúlyozzák ki, míg mások a rövid ellátási láncokat, a termelő és fogyasztó közötti közvetlen kapcsolatot, valamint a társadalmi és kulturális beágyazottságot tekintik meghatározónak. Az előadás bemutatja a rövid ellátási láncok koncepcióját, valamint a helyi élelmiszerek szerepét a fenntarthatósági diskurzusban. Az áttekintés kitér továbbá a fogyasztói attitűdökre és motivációkra, különös tekintettel az egészségtudatosságra, a minőségérzékelésre, valamint a bizalom és a helyi identitás szerepére. Az előadás nem empirikus kutatási eredmények bemutatására törekszik, hanem egy átfogó fogalmi és elméleti keret felvázolására, amely megalapozhatja a téma további vizsgálatát.

Kulcsszavak: helyi élelmiszer, rövid élelmiszer-ellátási láncok, élelmiszer-kilométer, fogyasztói magatartás

KORSZERŰ TECHNOLÓGIAI PARADIGMÁK A TESTNEVELÉSBEN: AZ MI-ALAPÚ OKTATÁS LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI

Karap Bálint¹, Hegedűs Kata², Bíró Melinda³

¹Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Sporttudományi Koordinációs Intézet
balint.karap00@gmail.com

²Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Sporttudományi
Koordinációs Intézet
hegeduskata2005@gmail.com

³Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar, Sporttudományi
Koordinációs Intézet
biro.melinda@sport.unideb.hu

Az MI társadalmi térnyerésével középtávon az információs hálózatokhoz hasonlóan nélkülözhetlenné válik (Dietz, 2020). Az oktatási ökoszisztémában már korábban is jelen voltak az intelligens megoldások, azonban a generatív, nagy nyelvi modellekre épülő rendszerek, mint például a ChatGPT áttörése radikálisan új dimenziót nyitott a nyilvánosság figyelmében (Horváth, 2023).

A tévhit ellenére az MI lehetőséget ad a tanulóknak a hatékonyság növelésére, új tanulási folyamatok megismerésére és az élmény alapú tanulás felfedezésére. Az MI-alapú rendszerek integrációja lehetőséget teremt a pedagógiai gyakorlat minőségi fejlesztésére, feltéve, hogy a pedagógusok azok funkcióit módszertanilag megalapozott módon használják. Tanulmányunk célja annak vizsgálata, hogy az intelligens technológiák miként integrálhatók az oktatás, illetve szűkebben a testnevelés módszertanába, megteremtve a szinergiát a technológiai innováció és a pedagógiai praxis között. Kutatásunkban online kikérdezést

alkalmaztunk. A vizsgálatban 256 fő vett részt (44% testnevelő tanár, 56% leendő testnevelő; 22,6% X, 12% Y, és 65% Z generáció). Eredményeink alapján elmondhatjuk, hogy a tanárok pozitívan állnak az MI-hez, innovatív eszközként tekintenek rá, és 75%-uk alkalmazza azt. A pályán lévő tanárok több lehetőséget látnak az MI szakmai alkalmazására, mint a leendő tanárok. Az MI használatban az Y generáció kiemelkedik, mivel 90%-uk használja a technológiát, szignifikánsan többen, mint az X (63,2%) vagy a Z (75,6%) generáció. Összegzésképpen elmondható, hogy bár a célcsoport nyitott az MI alkalmazására, a testnevelés-specifikus felhasználás jelenlegi alacsony mértéke miatt elengedhetetlen a tanárok és hallgatók célzott bevonása a technológia hatékonyabb oktatási integrációja érdekében.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, sportpedagógia, gamifikáció, digitális oktatás

SZABÁLYOZÁSI ASZIMMETRIÁK A KÖTELEZŐ KIVITELEZŐI FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS RENDSZERÉBEN

Kulcsár Hanna

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszék
hannakulcsar72@gmail.com

Kutatásom a 2025-ben kiteljesedő kötelező kivitelezői felelősségbiztosítás szabályozási modelljének aszimmetriáit vizsgálja. A tanulmány fókuszában áll, hogy míg az állami beruházásokat védő 55/2025. (III. 26.) Korm. rendelet dinamikus, projektérték-alapú kockázatkezelési modellt alkalmaz, addig a magánszférára vonatkozó 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet a biztosítási fedezet mértékét a kivitelező múltbeli jövedelméhez köti.

A tanulmány vizsgálja, hogy mindkét szabályozás a biztosítási fedezetet alapvetően a felmerült károkra korlátozza és hogy véleményem szerint ezt ki kellene egészíteni a tisztán vagyoni károk fedezetbe vonásával.

A jelenlegi szabályozási rendszer kritikájából kiindulva a kutatás célja, egy olyan jogalkotási javaslat kidolgozása, amely az állami szektorban bevezetett projektalapú szabályozási modell magánszférára történő kiterjesztésével, egységesebb szabályozási keretet teremtene a hazai kivitelezői felelősségbiztosítási szektorban. Emellett a vizsgálat arra is javaslatot fog tenni, hogy a tisztán vagyoni károk jövőbeni biztosítási fedezetbe vonása egy építőipari kármentességi kedvezmény bevezetésével váljon biztosítástechnikailag fenntarthatóvá.

Kulcsszavak: kivitelezői felelősségbiztosítás, biztosítási jog, építőipar, kötelező felelősségbiztosítás

ÖSSZEFÜGGÉSEK A TESTTÖMEGINDEX ÉS A HÚSFOGYASZTÁSI SZOKÁSOK KÖZÖTT: TÖBBVÁLTOZÓS VIZSGÁLAT A 2019-ES ELEF ADATOK FELHASZNÁLÁSÁVAL

Nagy Lilla Zsófia

Debreceni Egyetem, Egészségtudományi Kar, Dietetikai Tanszék
nagylilla21@gmail.com

Az elhízás napjainkra népbetegséggé vált, amely nemcsak számos krónikus, nem fertőző betegség következménye, hanem azok kialakulásának kockázati tényezője is. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a magyar felnőtt lakosság közel 60%-a túlsúlyos vagy elhízott (nők: 51%, férfiak: 65%), és ez az arány folyamatosan emelkedik. A túlzott, különösen a feldolgozott húsok fogyasztása kedvezőtlen egészségügyi hatásokkal járhat, ugyanakkor a hús fontos fehérje-, vitamin- és ásványianyag-forrás.

A kutatás célja annak vizsgálata volt, hogy a testtömegindex (BMI) kategóriái hogyan befolyásolják a vörös, fehér és feldolgozott húsfogyasztás gyakoriságát a magyar lakosság körében.

Kutatásunkhoz a 2019-es Európai Lakossági Egészségfelmérés magyarországi adatait használtuk, 5603 (5425) fő önbevalláson alapuló válaszait elemeztük. Logisztikus regressziós elemzést és kfi-négyzet próbát végeztünk. Magyarázó tényezőink a testtömegindex kategóriák voltak (normál, túlsúly, elhízás), kimeneti tényezők pedig a vörös-, fehér-, és feldolgozott húsfogyasztás. Eredményeinket korrigáltuk a releváns szociodemográfiai és életmódbeli tényezőkre.

Az elhízottak körében szignifikánsan nagyobb eséllyel fordult elő a vörös hús (EH = 1,17; 95% MT: [1,02–1,33]) és a feldolgozott hús fogyasztása (EH = 1,22; 95% MT: [1,06–1,40]), míg a fehér hús fogyasztása kisebb eséllyel (EH = 1,12; 95% MT: [0,97–1,29]) jelent meg a normál testsúlyúakhoz képest. A túlsúlyosak esetében a fehér hús fogyasztásának esélye szintén magasabbnak bizonyult (EH = 1,16; 95% MT: [1,02–1,32]). A női nem csökkentette a vörös hús gyakori fogyasztását (EH = 0,49; 95% MT: [0,43–0,55]). Az aktív dohányzás a vörös (EH = 1,21 MT: [1,07–1,37]) és a feldolgozott hús (EH = 1,18; 95% MT: [1,03–1,35]) fogyasztásának esélyét is növelte, míg a napi alkoholfogyasztás kizárólag a feldolgozott hús esetében mutatott pozitív kapcsolatot (EH = 1,33; 95% MT: [1,07–1,65]).

Eredményeink alapján a magasabb testtömegindex kedvezőtlen húsfogyasztási mintázatokkal és egyéb egészségtelen életmódbeli tényezők együttes előfordulásával jár. Az egészségtudatos táplálkozást elősegítő intervenciók, például az Okostányér ajánlásainak alkalmazása, a zöldség- és gyümölcsfogyasztás növelése, valamint alternatív fehérjeforrások, mint a hüvelyesek étrendbe való bevezetése, hatékonyak lehetnek az elhízás megelőzésében és kezelésében is.

Kulcsszavak: BMI, húsfogyasztás, elhízás, táplálkozás

SZENVEDÉS ÉS AZ EMBER VÁLSÁGA: EGYÜTTÉRZÉS ÉS NEMI SZEREPEK THOMAS HARDY *LIDÉRCFÉNY* CÍMŰ MŰVÉBEN

Nagy Zsófia

Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol-Amerikai Intézet
nzsofka35@gmail.com

A viktoriánus korszak (1837–1901) az iparosodás, a társadalmi változások és az erkölcsről, együttérzésről és társadalmi egyenlőtlenségről szóló viták időszaka volt. A szociáldarwinizmus (amely Charles Darwin evolúciós elméletét a társadalmi hierarchiák igazolására használta) hatással volt a kapitalistákra és az imperialistákra is, akik úgy tekintettek magukra, mint akik „természetesen kiválasztódtak” a hatalomra. Thomas Hardy *Lidércfény* (eredeti cím: *Jude the Obscure*) című regénye ezeket a feszültségeket vizsgálja, bemutatva, hogyan kapcsolódik össze az együttérzés, az erkölcs és a biológiai meghatározottság. Hardy Darwin elméletéhez hasonlóan kettősnek ábrázolja az emberi viselkedést: egyszerre ösztönös és a természet által meghatározott, ugyanakkor együttérzés és erkölcsi gondolkodás is irányítja. A regényben az együttérzés összetett és ellentmondásos. Jude és Sue főszereplők kapcsolata megmutatja, hogy az együttérzés egyszerre vezethet mély kapcsolathoz és súlyos szenvedéshez. A túlzott önfeláldozás (mint Jude esetében) sebezhetővé teheti az egyént egy önérdék által vezérelt társadalomban, miközben az együttérzés ösztönös is lehet, akár az állatok felé is (animizmus). Hardy szembeállítja azokat a szereplőket, akik alkalmazkodnak a társadalmi normákhoz (Sue), azokkal, akik megőrzik erkölcsi érzékenységüket és együttérzésüket (Jude), és megmutatja, hogy a szenvedés gyakran a belső eszmények és a külső társadalmi nyomás

konfliktusából fakad. A természet, az emberi vágy és az intézményi hatalom (beleértve az egyházat is) folyamatos feszültségben formálják az egyéni sorsokat. Hardy egy erkölcsileg összetett világot ábrázol, ahol az alkalmazkodás segítheti a túlélést, de a túlzott idealizmus és együttérzés tragédiához vezethet.

20. század fordulóján Európát egyszerre jellemezte a fejlődés és a feszültség. Ebből a kettősségből kialakult szorongás a regényben több szinten is megjelenik. Jude félelmei szellemi és intellektuális törekvéseihez kapcsolódnak, amelyeket testi vágyai veszélyeztetnek, különösen a női szexualitás. A gyermeki halál tovább erősíti ezt a témát. Jude és Sue gyermekeinek tragikus halála az emberi élet törékenységét és a társadalom kudarcát mutatja meg a gyengék védelmében. Hardy a nemi szerepek kérdésére is kiterjeszti ezt a szorongást, Sue Bridehead alakján keresztül, aki az úgynevezett „Új Nő” (New Woman) típusa. Ez a figura a 19. század végén jelent meg Angliában, és a hagyományos női szerepek ellen lázadt, függetlenséget és önmegvalósítást keresve. Bár gyakran negatívan ábrázolták, valójában az önfejlesztésre és társadalmi szerepvállalásra törekedett.

Kulcsszavak: Thomas Hardy, brit irodalom, Jude, együttérzés, Charles Darwin, szenvedés, szorongás, Új Nő

NYELVTANULÁS VAGY NYELVELSAJÁTÍTÁS A 3-6 ÉVES GYERMEKEK ÉLETÉBEN?

Nagyné Ádámszki Tímea

Debreceni Egyetem, Gyermeknevelési és Gyógynevelési Kar
adamszki.timea@gmail.com

Előadásom célja, hogy átfogó képet nyújtson a diplomamunkám keretében végzett kutatásról, amely a korai nyelvi ismerkedés elméleti és gyakorlati dimenzióit járja körül. A prezentáció során elsőként a szakirodalomban fellelhető legfontosabb definíciókat és megközelítéseket tervezem szintetizálni, megteremtve ezzel a téma elméleti alapozását. Ezt követően a hazai jogszabályi környezet és az aktuális oktatáspolitikai előírások tükrében szeretném bemutatni a nyelvi lehetőségeket. Tisztázva azokat a kulcsfogalmakat, amelyek elengedhetetlenek a 3–6 éves korosztály számára kínált nyelvi tevékenységek értelmezéséhez. A prezentáció központi részében részletes betekintést kívánok nyújtani, az óvodai nevelés keretei között megvalósuló nyelvi fejlesztés módszertanába, különös hangsúlyt fektetve az intézményi keretek adta lehetőségekre és az alkalmazható játékos tevékenységformákra. A korai nyelvelsajátítás előnyeinek ismertetése mellett rá szeretnék világítani arra a módszertani sajátosságra, amely ezt az életkort egyedülállóvá teszi. A gyermekeknél a nyelv elsajátítása még nem válik el a világról való közvetlen tapasztalatszerzéstől. Ebben a szenzitív periódusban a nyelv nem egy távoli elsajátítandó célként, hanem természetes közegként jelenik meg, amelyben a gyermek létezik, felfedez és játszik, így az új nyelvi elemek beépülése a mindennapi élmények szerves részévé válik.

Kulcsszavak: idegennyelv, óvodás korosztály, nyelvtanulás, nyelvelsajátítás

CÉLZOTT HORMONADAGOLÁS VAGINÁLIS FILMEK ALKALMAZÁSÁVAL

Nick Dóra

Debreceni Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Gyógyszertechnológiai Tanszék
nickdorikka@gmail.com

A menopauza több ezer nőt érint a világon. A tünetek közé tartozik a szív és érrendszeri megbetegedések, csonttrikulás, hőhullámok, hüvelyszárazság, csökkent libidó. Nincs jelenleg

a piacon egy olyan készítmény, amely teljeskörű megoldást kínál a problémára. Emiatt kutatásaink egy olyan hormontartalmú hüvelyi film fejlesztésére irányultak, mely alkalmas a menopauza alatti ösztrogénhiány pótlására és az akut tünetek kezelésére.

Célunk egy hüvelyi film fejlesztése, amely ciklodextrin polimerrel alkotott komplex formájában pótolja az ösztrogént és összetétele miatt alkalmas az akut tünetek enyhítésére is. Továbbá alkalmas applikátorral való adagolásra.

Első lépésben QbD irányelvet követve meghatároztuk a kívánt termék tulajdonságait és a kritikus paramétereit, ezt követően Box-Behnken faktoriális kísérlet tervezéssel optimalizáltuk az összetételeket. Kritikus paraméterekként tűztük ki a filmeknél a homogenitás, szakítószilárdság, szétesési idő, pH és nedvességtartalom vizsgálatát. A komplex kapacitását HPLC-vel mértük, míg a komplexképződést pedig FTIR-rel bizonyítottuk.

Eredményeink alapján 1 mg CD-polimerbe 11,8 µg ösztrodiolt komplexáltunk, melyet HPLC méréssel igazoltunk. Az FTIR görbék az ösztradiol csúcs eltolódásaival megerősítették a komplexképződést. A kísérlettervezés alapján lineáris összefüggést kaptunk a homogenitásnál a filmbe juttatott ZnSO₄ és pektin függvényében. A szakítószilárdság szintén lineáris összefüggést adott a PEG400 és hialuronsav esetében. A szétesési időnél azonban kutatócsoportunk másodfokú összefüggést figyelt meg a pektin és hialuronsav esetében és szintén lineárist a ZnSO₄-nál. A film összetételét optimalizálva a következő mennyiségeket kaptuk: 20 mg pektin, 1 mg ZnSO₄, 50 mg hialuronsav, 12 mg tejsav, 300 µg β-CD polimer-ösztrodiol komplex, 10 mg PEG400.

Összegezve sikeresen létrehoztunk egy hüvelyi filmet, amely a menopauza során észlelhető akut tünetek kezelésére szolgál, illetve az ösztrogénhiányt pótolja. A készítmény megfelel a vele szemben támasztott elvárásoknak a méréseink alapján. További terveink közé tartozik egy szabadalmaztatható applikátor fejlesztése, illetve ex vivo és in vitro vizsgálatok.

Kulcsszavak: gyógyszer technológia, ösztrodiol, vaginális film, ciklodextrin

AZ EMLŐDAGANATOK ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON KÉT ÉVTIZED TÜKRÉBEN

Petróczy Viktória

Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar, Epidemiológiai Tanszék
petroczyviktoria00@gmail.com

A mellldaganatok a daganatos mortalitás második leggyakoribb oka Magyarországon. A tanulmány célja a mellldaganatok incidenciájának elemzése nem, korcsoport és földrajzi eloszlás szerint 2000 – 2019 között a magyar Nemzeti Rákregiszter adatai alapján.

A Nemzeti Rákregiszter nyilvános, validált adatait használtuk, melyeket 5 éves korcsoportokra és megyére lebontva érhetőek el. A Központi Statisztikai Hivatal megyei népességi adatait felhasználva kor- és földrajzi eloszlásra standardizált incidenciarányokat számítottunk. A statisztikai elemzésekhez lineáris regressziót és nem paraméteres tesztek alkalmaztunk, szignifikanciaként $p < 0,05$ értéket határoztunk meg.

Összesen 156 486 mellldaganatos esetet regisztráltak, ebből 153 074 női és 3412 férfi eset volt (2%). A női incidenciamaximuma 60-64, a férfiaké 65-69 éves korcsoportban volt. A 65 év feletti nők standardizált incidenciarányai közel háromszorosa a 65 év alattiakénak. A földrajzi eloszlás alapján szignifikáns különbséget találtunk a központi régió és Nyugat-, illetve Kelet-Magyarország között, valamint megyei szinten is. Az alacsony esetszámok miatt a férfi standardizált arányokat nem elemeztük.

A mellldaganatok incidenciája jelentős kor- és földrajzi eltéréseket mutatott. Eredményeink hozzájárulnak a szűrőprogramok finomításához nők esetében, és a férfiaknál pedig a korai felismerésének támogatását segíti.

Kulcsszavak: melldagatok, incidencia, korcsoport, földrajzi eloszlás, standardizált arány

ÚJONNAN SZINTETIZÁLT CBD/CBG SZÁRMAZÉKOK ANTIOXIDÁNS ÉS GYULLADÁSCSÖKKENTŐ HATÁSA

Polónyi Boglárka

Debreceni Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Gyógyszerhatástani Tanszék

boglarka.polonyi@gmail.com

A *Cannabis sativa* az egyik legrégebb óta tanulmányozott gyógynövény a földön. A legismertebb cannabinoid a Δ^9 -THC, ennél azonban sokkal több gyógyhatású összetevőről tudunk. Kutatásunk középpontjában két major cannabinoid, a cannabidiol (CBD) és a cannabigerol (CBG) áll. A két vegyületnek egyre több jótékony hatást tulajdonítanak, többek között gyulladásgátló, neuroprotektív és antioxidáns hatásokat. A bixinről, ami a *Bixa orellana* egy bioaktív összetevője, szintén ismert, hogy bizonyos gyulladásgátló faktorok expresszióját csökkenteni képes. Mind a kétféle fitokémiai vegyületre igaz azonban, hogy farmakológiai felhasználásuk kémiai és fizikai tulajdonságaikból adódóan limitált, ugyanis gyenge vízoldékonyság és esetenként instabilitás jellemzi őket, erre szolgálhatnak megoldásként azok az újonnan szintetizált CBD és CBG-származékok, amik bixinnel történő összekapcsolás során keletkeztek és amikkel mi foglalkozunk. Mivel korábbi vizsgálataink alapján antioxidáns hatást tudtunk igazolni, így végül két irányba indultunk el a további kísérletek megtervezésekor: kíváncsiak voltunk a vegyületek esetleges védőhatására szívizomkárosodásban, illetve, korábbi tanulmányok eredményeit követve, a gyulladásgátló hatásuk mértékére.

Kulcsszavak: Cannabinoidok, bixin, szívizomkárosodás, gyulladásgátlás

AZ *ALORS* SZÓ HASZNÁLATA ÉS ÉRTÉKEI FRANCIA ÉS MAGYAR KIADÁSÚ NYELVKÖNYVEKBEN: PÁRBESZÉDEK ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE

Réthy-Fercsik Olna

Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Francia Tanszék

rethy.fercsik.olna@gmail.com

Az előadás egy korábbi kutatás folytatása, amely kezdő szintű FLE (francia mint idegen nyelv) tankönyvek párbeszédeinek autentikusságát vizsgálta az előzetesen kiválasztott indikátorok, öt diskurzusjelölő összehasonlító elemzésén keresztül. Jelen kutatásban egy szűkebb szegmensre összpontosítottam: az *alors* használatát hasonlítottam össze két teljes tankönyvsorozatban, az *Adomania 1–4* (francia kiadás) és a *Talents 1–3* (magyar kiadás) kötetekben. Célom volt, hogy láthatóvá tegyem e beszélt francia nyelv jellemző elemének használatbeli és értékbeli eloszlásának különbségeit az eltérő kiadások és nyelvtudás szintek (A1–B2) között. A kutatás arra a hipotézisre épült, hogy az *Adomania* tankönyvsorozat változatosabb és gazdagabb képet nyújt a szó használatáról, mint a *Talents*, feleakkora terjedelmű korpuszának ellenére.

Az *alors* számos tanulmány szerint a leggyakrabban használt szavak közé tartozik a szóbeli kommunikációban, funkciói sokszínűségének köszönhetően. A tanulmány négy értéket különböztetett meg: az *alors* mint logikai konnektor (*tehát*), mint időhatározó (*akkor*), mint érzelmet kifejező diskurzusjelölő (*na, nos, hát*), valamint mint a diskurzus felépítését vagy irányítását segítő diskurzusjelölő (*szóval*).

A gyakorlati rész első lépésben a vizsgált tankönyvekben fellelhető előfordulások kvalitatív elemzéséből állt, ahol azok különböző szemantikai és pragmatikai értékeit vettem

össze a szövegekörnyezet alapján. Ezután, a kvantitatív elemzés során a kapott statisztikai adatok lehetővé tették a használati gyakoriság és eloszlás összehasonlítását, valamint a funkciók változásának vizsgálatát a tankönyvek szintje szerint. Az eredmények igazolták hipotézisemet, hiszen a magyar kiadású tankönyvnél a diskurzus általános leegyszerűsítése tapasztalható. Bár ez a didaktikai döntés segíti a megértést, egyúttal megfosztja a nyelvtanulókat a természetes szóbeli kommunikációhoz elengedhetetlen pragmatikai eszközöktől. Érdemes lenne tehát az autentikus élőnyelvi minták szervezettebb beépítése a hazai tananyagba.

Kulcsszavak: szövegszervező elemek, konnektorok, diskurzusjelölők, FLE tankönyv, dialógus

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁS SZABADSÁGA ÉS KORLÁTAI: A GYŰLŐLET-BŰNCSELEKMÉNYEK

Szántó Luca

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék
luca.szanto@gmail.com

A kutatásom során a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos jelentőségét és annak korlátait vizsgálom, különös tekintettel a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények problémakörére. A véleményszabadság az alapjogi rendszer egyik kiemelkedő eleme, amely szoros kapcsolatban áll az emberi méltósággal és a személyiség szabad kibontakozásával, ugyanakkor nem tekinthető korlátlanul. Legfontosabb korlátját a gyűlöletbeszéd jelenti, amely előítéleteken alapulva sérti egyes társadalmi csoportok tagjait, és hozzájárulhat a társadalmi feszültségek erősödéséhez. A gyűlölet-bűncselekmények sajátossága, hogy egy alpbűncselekmény és egy előítéletes motiváció együttesen jelenik meg bennük, így nem csupán az egyéni sértettek, hanem az adott közösség egészére is kihatnak. E cselekmények üzenet-jellegükből fakadóan szélesebb társadalmi és pszichológiai következményekkel járnak, ezért indokolt a fokozott büntetőjogi fellépés. A gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények között szoros összefüggés figyelhető meg, mivel az előbbi gyakran megalapozza az utóbbi megjelenését. Az előadásom során kitérek a véleményszabadság korlátozásának jogi kereteire is, bemutathatva az állami, társadalmi, csoportos és egyéni érdekek védelmének rendszerét. E körben hangsúlyozva, hogy a személyiségi jogok védelme elsődleges jelentőségű, míg az állam érdekeinek védelme csak szűk körben indokolható korlátozást. Nemzetközi összehasonlításban jelentős eltérések figyelhetők meg: míg az Egyesült Államok a szólásszabadság szélesebb körű védelmét biztosítja, elsősorban a „nyilvánvaló és közvetlen veszély” tesztjére építve, addig az európai jogrendszerek részletesebb és szigorúbb korlátozásokat alkalmaznak, történelmi tapasztalataikra tekintettel. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye és az Európai Unió Bíróságának gyakorlata hangsúlyozza, hogy a véleményszabadság korlátozása csak meghatározott, szükséges és arányos keretek között megengedett, különös tekintettel mások jogainak és az emberi méltóságnak a védelmére. A nemzetközi jog ugyan iránymutatást ad, de széles mérlegelési mozgásteret hagy az államok számára, ami a szabályozások közötti eltérések fennmaradását eredményezi. Emellett a gyűlölet elleni fellépés nem kizárólag büntetőjogi eszközökkel történik, hanem több jogág és intézmény együttes működését igényli. Összességében a különböző jogrendszerek közös célja az egyensúly megteremtése a szabad véleménynyilvánítás és a társadalmi együttélés alapvető értékeinek védelme között.

Kulcsszavak: véleménynyilvánítás szabadsága, gyűlöletbeszéd, nemzetközi szabályozás, Emberi Jogok Európai Bírósága

NŐI HŐSISSÉG ÉS ERÉNY: MODERATA FONTE HŐSKÖLTEMÉNYE

Telepóczi Lili

Előadásom célja Moderata Fonte (1555–1592) velencei írónő munkásságának feltárása és új szempontú értelmezése az érzelemtörténet módszertani keretein belül. Bár Fonte a 16. századi itáliai irodalom egyik figyelemre méltó női hangja, szövegei a nemzetközi és magyar kutatásban is kevésbé állnak a figyelem középpontjában.

A kutatásom fő kérdése, hogy Moderata Fonte műveiben miként jelennek meg az érzelmek, mint retorikai, társadalmi és etikai jelenségek, és hogyan kapcsolódnak ezek a korabeli női tapasztalatokhoz (mint a házasság vagy a női szolidaritás) illetve etikai előírásokhoz. A vizsgálat során külön figyelmet kap az, hogy Fonte érzelemábrázolása miben tér el a kortárs férfi szerzőkétől, és milyen módon járul hozzá a reneszánsz női önreprezentáció és közösségi élmény kifejezéséhez.

Módszertanilag a kutatás az érzelemtörténet interdiszciplináris irányzatát követi, amely az érzelmeket nem pusztán egyéni belső állapotként, hanem kulturálisan meghatározott, közösségileg formált és történetileg változó jelenségként értelmezi. Ez az irányzat lehetővé teszi, hogy az irodalmi elemzést tágabb társadalmi és kulturális kontextusban helyezzem el.

A szövegek retorikai eszközeinek feltárása mellett arra is törekszem, hogy azonosítsam, milyen normák és elvárások szabályozták az érzelmek kifejezését a kora újkori Velencében. Ennek érdekében a forrásaim között Moderata Fonte fő művei – a *Tredici canti del Floridoro* illetve az *Il merito delle donne* – mellett a korabeli traktátusok is szerepelnek, amelyek kontextust adnak az akkori érzelmelfogásának és erkölcsi előírásoknak.

Kulcsszavak: Moderata Fonte, Velence, 16. század, érzelemtörténet, erények, hősiesség

RÉGI ÉS MODERN NŐI FILMSZEREPLŐK ÁBRÁZOLÁSMÓDJÁNAK TÁRSADALMI MEGÍTÉLÉSE

Telepóczi Róza

Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Pszichológia Intézet
rozatelepoczki@gmail.com

A filmek erőteljes formáló hatásuk miatt elhanyagolhatatlan elemévé válnak a társadalmi kérdéseknek, kiváltképp a fiatalabb korosztályok szociális fejlődésében, hiszen rájuk még közvetettebb módon fejt ki a hatását a média. A filmben közvetített értékek befolyásolni fogják attitűdjüket önmagukkal és a másik nemmel szemben, a modellkövetés folyamata pedig azt is alakíthatja, hogy az élet mely területein tartják magukat kompetensnek. A filmipar ezen attitűdformáló hatása tökéletes eszközt képezne a nemi sztereotípiák pozitív nemi értékekkel való helyettesítésére, inspiráló példákat állítva a fiatal lány (és fiú) gyermekek elé. A modern női filmábrázolás egyre nagyobb teret kap szociálpszichológiai kutatási kérdések körében is, azonban továbbra sem teljesen világos, hogy a nemi szerepekről való meggyőződések hogyan befolyásolják a nézőket, amikor nem konvencionális női szereplőkkel találkoznak egy filmben. Kutatásomban 5-7 fős fókuszcsoportokon keresztül vizsgáltam, hogyan vélekednek a nézők a modern nőábrázolásról. A résztvevők 10 filmjelenetet tekintettek meg és ezek alapján fejezték ki véleményüket a különböző női szerepkörök filmbeli ábrázolásáról.

Kulcsszavak: szociálpszichológia, filmpszichológia, nemi szerepek, sztereotípiák

NE CSAK A KOCKÁZATOKRÓL ÉS A MELLÉKHATÁSOKRÓL BESZÉLJÜNK!

Váradi Dóra Zsófia

Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi Kar,

Bár a gyógyszerek a mindennapi életünk részei, mégis jelen van az aggodalom, félelem és az elutasítás velük szemben. A gyógyítás gyógyszerközpontú világában majdnem olyan hangsúlyosan jelennek meg a mellékhatások és kockázatok, mint a javuló életminőség, és más előnyök, amiket a gyógyszereknek köszönhetünk. Napjaink egyik globális problémájának tartom a gyógyszerhatásokról és kockázatokról szóló kommunikációnak az eltorzulását. Előadásom célja bemutatni, hogy mi vezetett a kockázatkommunikáció eltolódásához, milyen előnyöket köszönhetünk a gyógyszereknek, mit veszíthetünk a gyógyszeres terápiák nélkül és milyen tényezők vezethetnek a feltételezett mellékhatások kialakulásához. A mellékhatás és kockázat kialakulása nemcsak a hatóanyagtól függ, hanem számos más tényező is befolyásolja azokat, mint például az interakciók vagy az életmód. Fontosnak tartom a megfelelő betegedukációt, mivel sokszor maguk a betegek is akadályozhatják az ideális hatás kialakulását a helytelen gyógyszerhasználat által. Véleményem szerint a betegek megfelelő edukálása, az orvos-gyógyszerész közötti együttműködés előreviheti a betegellátást. Az érintettek félelmét, aggodalmait, pedig tudássá és bizalommmá kellene formálni.

Kulcsszavak: kockázatok, mellékhatások, aggodalmak, betegedukáció, kommunikáció

A FEMICÍDIUM OSZTÁLYZÁSA ÉS SZABÁLYOZÁSA AZ EURÓPAI UNIÓBAN

Vincze Kata

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék
kata.vincze25@gmail.com

A nők sérelmére elkövetett erőszakos cselekmények rendkívül heterogén módon nyilvánulnak meg, gyökereik pedig mélyen a szociális, kulturális és gazdasági struktúrákba ágyazódnak. E jelenségek nemcsak az emberi jogok egyik legsúlyosabb, hanem egyben leggyakoribb megsértését is jelentik. Bár számos különböző bűncselekményi formához kapcsolódhatnak, bizonyos esetekben – szociális, kulturális és politikai kontextus alapján – elkülöníthető a femicídium fogalma. Az Európai Unióban 2022-ben Málta volt az első tagállam, ahol e szabályozás megjelent. Ezt követően további tagállamok is a bevezetése mellett döntöttek, azonban annak megvalósítása eltérő módon történt. Az Európai Unióban emellett elindult egy jogharmonizációs folyamat is a 2024/1385 irányelv elfogadásával. Mindezek egy olyan irányba mutatnak, amely a nők elleni erőszak egységesebb, átfogóbb és hatékonyabb jogi szabályozásának kialakítását vetíti előre az európai térségben.

Kulcsszavak: femicídium, nemi-alapú erőszak, szándékos emberölés, Európai Unió

KISKORÚAK SÉRELME ÉS AZ ONLINE TÉRBEN ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK

Vitéz Anna Veronika

Debreceni Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék
vitezanna2004@gmail.com

A digitalizáció rohamos fejlődése számos előnyt hozott a társadalom számára, ugyanakkor új típusú kockázatok és bűnözési formák megjelenéséhez is vezetett. Az online tér különösen érzékenyen érinti a kiskorúakat, akik életkorukból és tapasztalatlanságukból fakadóan fokozottan ki vannak téve a virtuális világban rejlő kockázatoknak, mint például

online zaklatás, gyermekpornográfia, személyes adatokkal való visszaélés vagy manipuláció. Napjainkban a digitális eszközökhöz és a közösségi média platformokhoz való hozzáférés egyre szélesebb körben és egyre fiatalabb életkorban válik általánossá, ami tovább nehezíti a bűncselekmények megelőzését és hatékony felderítését. Kutatásomban kiemelt figyelmet fordítok a szexuális jellegű online bűncselekményekre, mint például a gyermekpornográfia, az online grooming, sexting vagy a sextortion. Ezeknek a magatartásoknak közös jellemzője, hogy súlyosan veszélyeztetik a kiskorúak testi, lelki és erkölcsi fejlődését, így fokozottan társadalomra veszélyesek, ugyanakkor büntetőjogi szempontból nem minden esetben illeszkednek egyértelműen a hagyományos tényállási keretek közé, ami akár további jogalkalmazási nehézségeket vet fel. Továbbá kiemelten veszélyesnek tartom a gyermekpornográfia esetén a mesterséges intelligencia által generált gyermekpornográf tartalmak megjelenését, amelyek új dimenziót nyitnak a bűnelkövetés területén. Ez a jelenség nemcsak az elkövetői kör bővüléséhez járul hozzá, hanem potenciálisan súlyosabb, további bűncselekmények előszobájaként is értelmezhető. Mindezekre tekintettel kiemelten fontosnak tartom, hogy felhívjam a figyelmet a megfelelő prevencióra, amely bizonyos esetekben szinte lehetetlen, de mégis nagyon fontos vele foglalkozni.

Kulcsszavak: kiskorú, internet, gyermekpornográfia, szexuális bűncselekmények, grooming